

Vaixells d'un altre món

Xavier Theros
La sisena flota a
Barcelona. Quan
els nord-americans
envaïen la Rambla

LA CAMPANA
498 PÀGINES
25 EUROS

Premi Josep Maria
Huertas Claveria

EDUARD MOLNER

La VI Flota nord-americana, el braç armat que vigilava els interessos dels Estats Units a la Mediterrània, va atracar al port de Barcelona per primera vegada el gener del 1951. Des d'aleshores fins al 1987 se succeïrien més de dues mil atracades de vaixells de guerra americans en 36 anys de relació de la flota amb la ciutat.

La contribució principal d'aquest llibre de Xavier Theros (Barcelona, 1963), no és només haver documentat meticulosament i exhaustivament l'esdeve-

niment sinó haver ubicat l'episodi en el relat de la història de Barcelona. Així, a partir de dades, com la que durant els anys cinquanta cada dia d'estada de la flota s'abocava un milió de pessetes de l'època a la ciutat, s'interpreta un fenomen que deixaria una empremta en el tarannà de la relació de la ciutat amb el visitant massiu i ocasional. Un tarannà que ens

En una ciutat empobrida i grisa com la
Barcelona dels anys cinquanta, els mariners
injectaven dòlars i noves cultures

apropa molt més a Nàpols que a qualsevol altra ciutat europea. No en va es tractava de dues ciutats que sortien llavors d'una postguerra duríssima. Nàpols va ser base central de la VI Flota i Barcelona un dels seus ports predilectes.

En una ciutat empobrida i grisa, tancada en si mateixa, com la Barcelona de fa seixanta anys, la injecció de dòlars dels milers de mariners desembarcats era sens dubte una revolució econòmica –especialment per al Barri Xino que ofertava sexe i alcohol–, però, més enllà d'això, significava un canal d'entrada cultural gens menyspreable: música, ball, roba, esport o tolerància religiosa. Va

molestar molt l'església espanyola permetre centres de culte protestants, acostumada com estava a l'exclusivitat. Els amics americans tenien el defecte de la democràcia.

Theros explica la història de la VI Flota a Barcelona com la d'una relació que va de l'amor a l'odi. Primer amor: desviure's per parlar amb els mariners, aconseguir xocolata, un zippo, o una visita als vaixells. Després odi: entendre que aquests soldats eren membres d'una maquinària imperialista que, entre altres tasques, consolidava el règim dictatorial que mantenia els barcelonins com a súbdits i no ciutadans. Aquesta transformació degeneraria en un rebuig absolut fins a arribar a l'atemptat de la plaça Medinaceli (1987) i com a conseqüència l'adéu a la VI Flota. |